

Valmistelija

Tekninen johtaja, Janne Karhu, 040 544 3219

Metsähallitus Kiinteistökehitys on toimittanut Pudasjärven kaupungille kaavoitusaloitteen Pukasuo tuulivoimaosayleiskaavan laatimiseksi 22.3.2024.

Yhtiö on toimittanut 7.11.2024 muutoksen kaavoitusaloitteeseen, jossa hankealue on pienentynyt ja jaettu kahteen erilliseen kaavoitusaloitteeseen. Pohjoisen osan hankealueen nimi on muutettu Puka-ahoksi.

Eteläisestä Kaartosuo nimisestä hankealueesta on tehty erillinen kaavoitusaloite, joka käsitellään myöhemmin erikseen.

Puka-ahon alueella on vireillä myös viereinen, toisen hanketoimijan tuulivoimahanke (Winda Energy Oy Pukasuo).

Hanketoimijan virallinen nimi on Metsähallitus. Kotipaikka Helsinki. Pääkonttori Helsingissä ja toimipisteitä ympäri Suomea. Metsähallitus on hankekehittäjä ja hankkeen myyjä. Metsähallitus jää valtion maille sijoittuvien tuulivoimahankkeiden vuokranantajaksi ja edunvalvojaksi. Metsähallitus ei itse rakenna hankkeita, eikä toimi hankkeissa sähköntuottajana. Metsähallituksen työntekijämäärä 2023 lopussa oli kiinteistökehityksessä 78 henkilöä ja näistä tuulivoimayksikössä 26 henkeä.

Puka-ahon hankealue sijaitsee Pudasjärven länsireunalla, Aittojärven luoteispuolella. Pukasuo on Pudasjärven tuulivoimaselvityksessä Pukasuo nro 9 luokan 2 alueella. Suunnittelualueen koko on noin 2150 hehtaaria. Tuulivoimahankkeen on alustavasti kaavailtu koostuvan yhteensä noin 20–30 tuulivoimalasta (yksikköteho 6–10 MW).

Hankealue on osin Pohjois-Pohjanmaan liiton valmistelemissa energia- ja ilmastovaihekaavunkaavan ehdotuksessa, tv-1 alueena 408 Pukasuo.

Pudasjärven tuulivoimaohjelman toimintamallin mukaisesti kaikista kaavoitusaloitteista toteutetaan erillinen tuulivoimahankeselvitys. Hankeselvitysraportti on työkalu, jolla kaupunki arvioi vireillä tai suunnitteilla olevia tuulivoimahankkeita sekä niiden yhteisvaikutuksia kaavoitusaloitteen käsittelyvaiheessa. Sopimus hankeselvityksen laatimisesta on tehty hanketoimijan kanssa 5.4.2024. Hankeselvitysraportti on valmistunut 7.11.2024. Selvityksen on toteuttanut Sweco Finland Oy.

Hankeselvityksessä tarkastellaan hankkeen sijoittumista ja ominaisuuksia suhteessa Pudasjärven kaupungin tuulivoimaohjelman kriteeristön ehtoihin. Selvityksessä tarkastellaan hanketoimijan referenssejä, maankäytön suunnittelutilannetta, hankealueen sijaintia, alueen asutusta ja yhdyskuntarakennetta, luonnonympäristöä, maisemaa ja kulttuuriympäristöä, elinkeinoja, sähkönsiirtoa, maaperän ominaisuuksia, maanomistusta ja sopimustilannetta, sidosryhmien osallistamista ja ennakkolausuntoja sekä yhteenvedona hanketta puoltavia ja rajoittavia tekijöitä.

Puka-ahon kaavoitusaloite on esitetty liitteenä ja tuulivoimahankeselvitys ennakkolausuntoineen on esitetty oheismateriaalina kaupunginhallituksen jäsenille.

Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihekaava sekä Pudasjärven tuulivoimaohjelma ohjaavat kaavan laadintaa.

Hallintojohtajan esitys

Kaupunginhallitus päättää:

1. ryhtyä laatimaan Puka-Ahon osayleiskaavaa. Alustava kaava-alue ilmenee liitteenä olevasta kartasta. Yleiskaava laaditaan maankäyttö- ja rakennuslain 77a §:n mukaisena suoraan tuulivoimalan rakennuslupaan oikeuttavana oikeusvaikutteisena yleiskaavana;
2. Ennen kaavoituksen aloittamista laaditaan Metsähallituksen kanssa kaavoituksen käynnistämissopimus, jonka kaupunginhallitus valtuuttaa hallintojohtajan hyväksymään viranhaltijapäätöksellä

Kokouskäsittely

Olga Oinas-Panuma, Tomi Timonen ja Vesa Rieki ilmoittivat esteellisyytensä ja poistuivat asian käsittelyn ajaksi. Riekin tilalla kokoukseen osallistui varajäsen Kauko Seppänen. Puheenjohtajana toimi 1. vpj Anni-Inkeri Törmänen.

Sirkka Pankinaho teki seuraavan vastaesityksen: Esitän, että Puka-ahon tuulivoima-alueen hankkeen suunnittelu keskeytetään ja siitä luovutaan. Perustelut: 1. Hankealue on suurelta osin valmisteilla olevan Energia- ja ilmastovaihe- ja maankäytön suunnitelman vastainen. 2. Alue sijoittuu porotalouden harjoittamiselle tärkeiden alueiden keskelle ja välittömään läheisyyteen. Hankkeet pirstovat perinteisen elinkeinon harjoittamiselle tärkeän alueen niin, että elinkeinon harjoittaminen tehdään mahdottomaksi. 3. Lisäksi hankealueiden läheisyydessä sijaitsevat luonnonrauha-alueet, petolintujen reviirit, FINIBA alueet, SL 1 -alueet, Natura-alueet ja tärkeät pohjavesialueet joutuvat näiden hankkeiden vaikutuspiiriin. Heikki Erkkilä ja Antti Tihinen kannattivat Pankinahon esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että on tehty pohjaehdotuksesta poikkeava kannatettu vastaesitys, jolloin on äänestettävä. Äänestystapana on sähköinen nimenhuutoäänestys, jossa jaa tarkoittaa pohjaehdotusta ja ei Pankinahon esitystä. Äänestyksessä annettiin 9 ääntä, joista 6 jaa-ääniä ja 3 ei-ääniä. Äänestysluettelo on liitteenä 7.

Päätös

Kaupunginhallitus päätti:

1. ryhtyä laatimaan Puka-Ahon osayleiskaavaa. Alustava kaava-alue ilmenee liitteenä olevasta kartasta (PUKA-AHO_Hankearvio; liite 8). Yleiskaava laaditaan maankäyttö- ja rakennuslain 77a §:n mukaisena suoraan tuulivoimalan rakennuslupaan oikeuttavana oikeusvaikutteisena yleiskaavana;
2. Ennen kaavoituksen aloittamista laaditaan Metsähallituksen kanssa kaavoituksen käynnistämissopimus, jonka kaupunginhallitus valtuuttaa hallintojohtajan hyväksymään viranhaltijapäätöksellä.

Antti Tihinen, Heikki Erkkilä ja Sirkka Pankinaho jättivät päätökseen eriävän mielipiteen.

Asiaa esitteli tekninen johtaja Janne Karhu.

Jakelu

Metsähallitus Kiinteistökehitys
Tekninen johtaja

KH 26.08.2025
3529/10.02.02/2024

Valmistelija

Ympäristöasiantuntija, Tiina Mäcklin, 040 195 6869

Kaupunginhallitus on kokouksessaan 26.11.2024 § 371 päättänyt ryhtyä laatimaan Puka-ahon tuulivoimaosayleiskaavaa.

Metsähallitus suunnittelee tuuli- ja aurinkovoimapuistoa Pudasjärven kaupungin alueelle noin 20 kilometrin etäisyydelle Pudasjärven kaupunkikeskustasta luoteeseen. Kaavoituksen tavoitteena on mahdollistaa enintään 23 tuulivoimalan ja kahden aurinkovoima-alueen sekä niihin liittyvien yhdys- ja huoltoteiden sekä sähköaseman, akkuvaraston ja maakaapeleiden rakentaminen laatimalla alueidenkäyttölain 77 a §:n mukainen oikeusvaikutteinen osayleiskaava, jota voidaan käyttää suoraan tuulivoimalan rakentamisluvan myöntämisen perusteena. Suunniteltujen tuulivoimaloiden korkeus on enimmillään 320 metriä ja voimaloiden yksikköteho 6–10 MW. Aurinkovoimahankkeen tarpeisiin käytettävä maa-ala on noin 183 hehtaaria. Tavoitteena on myös osoittaa aurinkovoimala-alue kaavassa, mutta yleiskaavan laatimisen jälkeen sille on todennäköisesti haettava lisäksi suunnittelutarveratkaisua. Hankkeen ympäristöön kohdistuvat vaikutukset arvioidaan erillisen YVA-lain mukaisen ympäristövaikutusten arviointimenettelyn yhteydessä.

Alueidenkäyttölain 63 §:n mukaan tulee kaavoitustyöhön sisällyttää kaavan tarkoitukseen ja merkitykseen nähden tarpeellinen suunnitelma osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelystä sekä kaavan vaikutusten arvioinnista. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) asetetaan nähtäville kaavatyön aloitusvaiheessa. Osalliset voivat lausua mielipiteensä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.

Kaavaa laativa konsultti on laatinut 16.4.2025 päivätyn Puka-ahon tuulivoimaosayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelman. Suunnitelmassa esitetään kaavoituksen lähtökohdat, tavoitteellinen aikataulu sekä osallistumis- ja arviointimenettely. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa kerrotaan mitä on suunnitteilla ja mihin, ketkä ovat kaavatyön osalliset, milloin ja miten alueen suunnitteluun voi vaikuttaa, arvioitu aikataulu, suunnittelutyön lähtökohdat, tavoitteet ja työn aikana tehtävät selvitykset sekä vaikutusten arvionnit. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa (OAS) päivitetään tarvittaessa kaavatyön edetessä.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman luonnos on toimitettu kaupunginhallituksen jäsenille. Kaupunginhallituksen 26.11.2024 § 371 päätöksen mukaisesti kaavoituksen käynnistämissopimuksen allekirjoittaminen tehdään hallintojohtajan viranhaltijapäätöksellä. Kaavoituksen käynnistämissopimusluonnos toimitetaan kaupunginhallituksen jäsenille oheismateriaalina ennen kokousta tiedoksi.

Hallintojohtajan esitys

Kaupunginhallitus ilmoittaa osayleiskaavan vireille tulosta ja asettaa alueidenkäyttölain 63 §:n mukaisen Puka-ahon tuulivoimaosayleiskaavaa koskevan osallistumis- ja arviointisuunnitelman (pöytäkirjan liite) nähtäville. Suunnitelmaan voidaan tehdä vähäisiä korjauksia ja täsmennyksiä ennen nähtäville asettamista. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma asetetaan nähtäville yhtä aikaa YVA-ohjelman kanssa. Nähtävilläoloaikana osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta pyydetään viranomaislausunnot ja siitä on mahdollista jättää mielipide alueidenkäyttölain 62 §:n mukaisesti. 2. Pykälä tarkistetaan heti kokouksessa.

Päätös

Jakelu

Ympäristöasiantuntija
Tekninen johtaja